

**ACCOUNTANCY
EUROPE.**

SIMPLIFICAREA PROCEDURILOR PRIVIND REȚINEREA LA SURSĂ A IMPOZITULUI

Calea către reducerea costurilor de conformitate

Această publicație reprezintă o traducere a unui document publicat inițial de Accountancy Europe în 2 mai 2019, intitulat *Simplifying withholding tax procedures – Towards lower costs of compliance*.

Traducerea a fost realizată în întregime sub răspunderea CECCAR. Accountancy Europe nu își asumă nicio responsabilitate pentru conținutul documentului sau pentru acuratețea traducerii. În cazul unor neclarități, cititorul trebuie să consulte versiunea originală în limba engleză, care poate fi descărcată gratuit de pe [website-ul](#) Accountancy Europe.

Nu este permisă reproducerea, integrală sau parțială, a documentelor emise de Accountancy Europe în limba originală sau traduse, fără a obține acordul prealabil în scris de la Accountancy Europe info@accountancyeurope.eu.

VIEWS.

**FISCALITATE
MAI 2019**

ASPECTE PRINCIPALE

Articolul de față își propune să accelereze dezbaterile publice referitoare la simplificarea procedurilor privind reținerea la sursă a impozitului. Un sistem simplificat de reținere la sursă a impozitului ar stimula investițiile transfrontaliere și ar promova Uniunea piețelor de capital în UE.

Procedurile curente sunt dificile, costisitoare, consumatoare de timp și inconsecvente. Codul opțional privind reținerea la sursă a impozitului propune opt domenii de îmbunătățit pe care le-am împărțit pe două direcții: juridică și fiscală. Din punct de vedere juridic, Accountancy Europe susține dezvoltarea unui cadru legal paneuropean pentru armonizarea procedurilor. Din punct de vedere fiscal, oferim sugestii orientate spre o automatizare mai ridicată.

În cele din urmă, Uniunea Europeană are nevoie de un sistem ușor de respectat și cu funcții de audit îmbunătățite. Deși Codul privind reținerea la sursă a impozitului este opțional, sperăm că statele membre vor lua act de acesta și îi vor pune în aplicare recomandările.

INTRODUCERE

Abordarea diversității actuale prezente la nivel național referitoare la procedurile și regulile privind reținerea la sursă a impozitului vor contribui la obiectivele proiectului Comisiei Europene privind Uniunea piețelor de capital (CMU). CMU nu se referă numai la introducerea unei noi legislații și a unor noi măsuri, ci și la eliminarea barierelor, simplificarea regulilor și eficientizarea.

Accountancy Europe consideră că proiectul privind Uniunea piețelor de capital (CMU) este un important pas pozitiv înainte pentru diversificarea oportunităților de finanțare în Europa și îmbunătățirea accesului la finanțare al întreprinderilor, inclusiv al IMM-urilor.

Lucrarea de față reprezintă o continuare a angajamentului Accountancy Europe pentru piețele de capital integrate în Europa. Scopul său este accelerarea dezbaterii publice referitoare la simplificarea procedurilor privind impozitul reținut la sursă și, astfel, revigorarea investițiilor transfrontaliere și promovarea Uniunii piețelor de capital în UE.

Ce este reținerea la sursă a impozitului?

În acest document, vom analiza reținerea la sursă a impozitului, în contextul veniturilor pasive transfrontaliere, precum dividendele, redevențele și dobânzile.

Impozitul reținut este dedus la sursă de plătitor în statele membre UE în care acesta este generat și este conceput ca o plată în contul datoriei locale cu impozitul a beneficiarului. Acest lucru ajută atât la simplificarea sistemului fiscal – asigurându-se că mulți contribuabili nu trebuie să depună declarații fiscale – cât și la protejarea veniturilor fiscale prin reducerea posibilității ca impozitul să nu fie raportat și / sau plătit.

Ratele impozitului reținut la sursă pot varia considerabil, însă de obicei sunt cuprinse între 10 și 30%.

REȚINEREA LA SURSĂ A IMPOZITULUI ȘI DUBLA IMPOZITARE

Majoritatea sistemelor de impozitare pe venit la nivel individuale corporativ se bazează pe principiul reședinței – adică un stat colectează impozit pe venit de la persoanele rezidente sau cu domiciliul în statul respectiv, indiferent de locația de unde provine venitul. În cazul investițiilor transfrontaliere, reținerea la sursă a impozitului poate ușor să ducă la dubla impozitare – o dată în țara în care impozitul este reținut și din nou, în statele membre UE în care investitorul are reședința.

Aceasta este o problemă foarte veche și au fost introduse măsuri variate pentru a diminua posibilitatea dublei impozitări. Convențiile pentru evitarea dublei impunerii au scopul de a minimiza efectele negative prin eliminarea impozitului reținut la sursă, în unele circumstanțe, și prin reducerea valorii acestuia, în altele. Adesea, guvernele oferă măsuri unilaterale de scutire, prin care impozitul reținut la sursă în străinătate poate fi dedus din impozitul intern plătit de investitori în țara în care aceștia au reședința.

De asemenea, este posibil pentru investitorii din străinătate să solicite o restituire a impozitului reținut la sursă. Acest aspect este important îndeosebi dacă beneficiarul nu este contribuabil sau dacă organizația care primește venitul nu reușește, din orice cauză, să solicite scutiri conform unor astfel de convenții (cum se poate întâmpla adesea cu organismele de plasament colectiv).

CONTEXT

Procedurile actuale pentru investitorii care solicită o restituire a impozitului reținut la sursă sunt dificile, scumpe și consumatoare de timp. Ele nu sunt armonizate la nivelul întregii Uniuni Europene. Aceasta reprezintă o problemă importantă. Comisia Europeană estimează că procesele ineficiente de restituire a impozitului reținut la sursă au un cost total de 8,4 miliarde de euro anual, din care 6,03 miliarde de euro reprezintă scutiri de impozit nereclamate de contribuabili.¹ Astfel, aceste costuri au fost identificate de grupurile de experți ai Comisiei Europene² ca unele dintre cele mai mari obstacole în calea liberei circulații a capitalurilor și, astfel, a unei piețe de capital eficiente. S-a concluzionat că aceste obstacole influențează în special investitorii mici și individuali.

¹ Sursă <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=28783&no=6>

² De exemplu, *Grupul pilot pentru simplificarea procedurilor pentru scutirile de impozit reținut la sursă în statele membre* și *Grupul consultativ pentru eliminarea barierelor fiscale* – T-BAG

Într-adevăr, experții CMU sunt de acord că mobilizarea economiilor nete din gospodăriile europene pe piețele de capital, fie direct, fie prin produse financiare oferite de terți, este vitală. Cu toate acestea, gospodăriile vor fi descurajate să facă aceste investiții dacă acestea pierd din rentabilitatea investiției ca urmare a impozitului reținut la sursă nerecuperat.

În consecință, ca parte a agendei sale CMU extinse, Comisia Europeană a încurajat statele membre să-și îmbunătățească armonizarea și eficiența procedurilor naționale de reținere la sursă a impozitului, prin publicarea unui Cod de conduită³ (denumit în continuare Cod de conduită privind reținerea la sursă a impozitului).

„Codul de conduită este un document fără caracter obligatoriu prin care li se solicită angajamente voluntare statelor membre și ar trebui să fie considerat o colecție de abordări în scopul creșterii eficienței actualelor proceduri privind reținerea la sursă a impozitului (WHT), în special pentru restituirea impozitului pe venit reținut la sursă pentru care statele membre pot să adauge sau să adapteze elemente pentru a răspunde contextelor naționale⁴”

Cu toate acestea, de la publicarea sa în 2017, statele membre au luat puține măsuri concrete pentru a-și alinia procedurile privind reținerea la sursă a impozitului în situațiile intracomunitare.

Am dori să repornim discuția despre cum poate fi îmbunătățit climatul de investiții în UE prin reducerea costurilor de conformitate pentru investitori și prin creșterea eficienței procedurilor privind reținerea la sursă a impozitului în interiorul UE. Suntem pe deplin convinși că acest lucru este posibil numai prin bunăvoința și cooperarea tuturor statelor membre.

SIMPLIFICAREA PROCESULUI

Accountancy Europe consideră că reducerea costurilor de conformitate printr-un sistem mai uniform de proceduri de revendicare și scutire la sursă ar crește transparența și eficacitatea piețelor de capital la nivelul UE și ar reduce barierele pentru investitori în interiorul UE. Îmbunătățirea procedurilor pentru solicitarea restituirii impozitului reținut la sursă necesită o abordare pe trei direcții privind evaluarea:

- abordărilor legale și/sau referitoare la reglementare existente
- proceselor și controalelor actuale
- tehnologiilor care permit îmbunătățirea eficacității

Codul de conduită privind reținerea la sursă a impozitului, care analizează în mod detaliat primele două din punctele de mai sus, propune 8 aspecte de îmbunătățit, pe care le-am împărțit în două categorii:

- Juridic - posibilitatea de a solicita scutiri de la reținerea la sursă a impozitului la momentul plății (scutire la sursă) sau o restituire
- Sisteme de administrare fiscală
  1. Întocmirea unor proceduri de scutire mai axate pe contribuabil și mai ușor de folosit
  2. Dezvoltarea de instrumente digitale pentru a asigura comportamente conforme.

JURIDIC - POSIBILITATEA DE A SOLICITA SCUTIRI LA SURSĂ SAU O RESTITUIRE

Evident, pentru a permite o scutire la sursă sau o restituire, trebuie să existe un cadru legal. La momentul actual, nu există un cadru legal paneuropean care să acopere impozitul cu reținere la sursă în contextul veniturilor pasive. Aceasta înseamnă că drepturile de restituire sau scutire la sursă ale investitorilor se bazează pe prevederile convențiilor pentru evitarea dublei impuneri care ar fi putut fi încheiate între statele membre implicate. Majoritatea convențiilor pentru evitarea dublei impuneri conțin astfel de prevederi, însă nu toate, și o parte oferă numai scutiri sau restituiri parțiale. Considerăm că trebuie să existe un cadru legal comun al Uniunii Europene care să permită o scutire la sursă sau o restituire.

³ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/code_of_conduct_on_withholding_tax.pdf

⁴ Pagina 4 din *Codul de conduită al Comisiei Europene privind reținerea la sursă a impozitului*.

Totuși, chiar dacă o solicitare de scutire sau restituire este validă din punct de vedere legal, contribuabilul trebuie să decidă apoi dacă barierele administrative fac ca aceste solicitări să fie viabile economic. În multe cazuri, acest lucru nu este valabil. Barierele legale care creează un mediu inechitabil pentru intermediarii financiari fac ca revendicarea impozitului reținut la sursă să fie un proces costisitor și de durată pentru investitori.

Chiar dacă autoritățile fiscale își dezvoltă procedurile de revendicare pentru a fi mai automate și mai eficiente, acestea ar putea avea totuși dificultăți în a face față volumului mare de solicitări provenite din partea investitorilor individuali. În consecință, există argumente solide pentru a permite intermediarilor financiari să joace un rol mai important în sistem, în special cu privire la capacitatea de a depune cereri colective din partea unor grupuri mari de clienți. Acest lucru a fost recunoscut de către OECD, în documentul din 2009 referitor la îmbunătățirea procedurilor privind scutirea de impozit pentru investitorii transfrontalieri⁵.

Pentru a face acest lucru, informațiile cheie, sau o expunere sumară a faptelor, trebuie să circule către autoritatea fiscală din țara sursă – în primul rând:

- dacă reclamantul este o persoană care se încadrează în aria de aplicare a convenției relevante
- țara în care persoana are reședința
- dacă persoana respectivă este beneficiarul real al venitului primit

În mod normal, aceste informații ar fi disponibile intermediarului care tratează direct cu investitorul – de obicei, ca rezultat al cunoașterii clientului și al dispozițiilor privind spălarea banilor. Este necesară dezvoltarea unor sisteme informatice corespunzătoare pentru a trimite aceste informații intermediarului care depune solicitarea de restituire sau de scutire către autoritatea fiscală din țara sursă. Aceste sisteme trebuie să fie conforme cu Regulamentul general pentru protecția datelor (GDPR).

Pe termen scurt, conformitatea cu GDPR poate fi dobândită prin asigurarea că investitorii erau pe deplin informați cu privire la părțile terțe care ar primi informațiile lor personale, incluzând o mențiune specifică referitoare la trimiterea acestora către o altă țară (în special către o țară terță). Pe termen mai lung, este posibilă utilizarea unuia dintre multele sisteme de gestionare a datelor de identificare de tip blockchain în curs de dezvoltare în prezent pentru a furniza informații autorităților fiscale cu privire la identitatea și țara de reședință a investitorilor, fără ca transferul de date personale să fie necesar.

Creșterea încrederii în intermediarii financiari necesită, de asemenea, existența unei încrederi inerente în toți intermediarii care fac parte din acest lanț.

Considerăm că această încredere ar fi facilitată prin certificarea intermediarilor.

PROPUNEREA ACCOUNTANCY EUROPE

Sușinim dezvoltarea unui cadru legal paneuropean pentru armonizarea procedurilor de reținere la sursă a impozitului.

Considerăm că ar trebui să existe un sistem de certificare pentru intermediarii financiari din Uniunea Europeană astfel încât aceștia să poată depune cereri colective pentru scutiri la sursă sau restituiri ale impozitului reținut la sursă în numele investitorului pe care îl reprezintă. Acest sistem ar permite o piață mai transparentă și mai deschisă pentru furnizorii de servicii financiare. Un certificat poate fi obținut numai dacă anumite condiții minime au fost îndeplinite. Autoritățile locale sau europene ar trebui să monitorizeze furnizorii de servicii financiare certificați.

Dispozițiile de certificare ar trebui să fie suficient de cuprinzătoare pentru a se asigura că intermediarii trebuie să verifice țara de reședință a investitorului. Detaliile acestei dovezi ar trebui să fie convenite, mai întâi, de autoritățile fiscale, dar ar elimina ulterior nevoia ca investitorii să furnizeze autorităților fiscale dovada reședinței pentru a obține scutirea la sursă și restituirea impozitului. O astfel de dovadă a reședinței este impusă de unele state membre și este privită ca o dispoziție deosebit de împovărătoare – în special deoarece unele state solicită acest document separat pentru fiecare cerere de restituire depusă.

Cu toate acestea, intermediarii certificați nu ar trebui să fie răspunzători pentru orice pierderi fiscale provenite din furnizarea de informații incorecte oferite de investitor – în cazul în care intermediarul se așteaptă în mod rezonabil ca informațiile primite să fie corecte.

⁵ <http://www.oecd.org/ctp/treaties/41974569.pdf>

SISTEME DE ADMINISTRARE FISCALĂ

Procedurile inconsecvente și opace sunt cauzele principale pentru iritarea și frustrarea contribuabilului în sistemul fiscal. Acestea proceduri sunt adesea nejustificat de complexe, neclare și în mare parte pe suport de hârtie. Aceasta cauzează nesiguranță, costuri de conformitate suplimentare și dezavantaje referitoare la fluxurile de trezorerie. În plus, procedurile existente sunt dificil de auditat, atât pentru auditorii externi, cât și pentru cei interni, inclusiv pentru administrațiile fiscale.

Aceste probleme predomină în interiorul statelor membre UE atunci când vorbim de procedurile de scutire și de restituire pentru impozitul reținut la sursă. În afara costurilor de schimbare a procedurilor existente, statele membre vor fi reticente să schimbe practicile curente dacă nu sunt sigure că noile proceduri propuse ar asigura o conformare corectă, ar reduce șansele de fraudă și ar face sistemul mai eficient.

Un sistem de scutire și de restituire pentru impozitul reținut la sursă ar fi ușor de respectat și ușor de auditat

Pentru realizarea acestuia, administratorii fiscali și contribuabilii trebuie să înțeleagă că transformarea documentelor și proceselor manuale în procese digitale prin intermediul unor portaluri ușor de utilizat și care pot fi evaluate de utilizatori reprezintă o necesitate. Aceasta ar trebui să fie combinată cu monitorizarea permanentă și auditarea automată de către administrațiile fiscale, pe baza unor principii de audit general acceptate. Pentru contribuabilii mai mari - oricum ar fi aceștia definiți - ar putea fi luată în considerare testarea automată a controalelor fiscale și de gestiune legate de protocoalele de reținere la sursă, în mod ideal, în contextul modelelor de reglementare receptivă, cum ar fi *conformitatea cooperantă*⁶. Raportarea și auditul în timp real ar putea reduce semnificativ riscurile de erori și fraudă.

Cu toate acestea, de asemenea, ar trebui să fie înțeles de statele membre că, de vreme ce tranzacțiile sunt transfrontaliere, administrațiile fiscale din interiorul UE ar trebui să își alinieze inițiativele digitale către un sistem de reținere la sursă a impozitului eficient și eficace⁷. Sistemele interoperabile și bazele de date partajate ar putea îmbunătăți semnificativ viteza și siguranța schimbului de informații între statele membre. În plus, acestea pot oferi acces mai facil administrațiilor fiscale în scopuri de audit.

Schimbul de informații între contribuabili și administrațiile fiscale ar trebui să se bazeze pe o platformă fiabilă și ușor de accesat. Sugerăm introducerea unui grup operativ pentru transformarea digitală la nivel european cu scopul de a analiza sistemele îmbunătățite tehnologic pentru partajarea datelor. Soluțiile bazate pe cloud nu ar trebui să fie excluse pe motiv că impozitarea reprezintă o categorie de date prea sensibilă pentru a fi stocată în cloud. Există motive întemeiate pentru a presupune că soluțiile bazate pe cloud pentru schimbul de informații sunt mai sigure față de un sistem bazat pe schimbul de informații prin centre de date (locale).

Atunci când vorbim despre procesele de schimbare, este nevoie, în plus față de cadrul legal, de dorință și resurse pentru a schimba legislația națională și administrațiile fiscale. Avem de-a face aici cu multiple aspecte ale gestionării schimbării.

În afară de aspectele procedurale, transformarea digitală a proceselor și administrațiilor necesită suficient timp și buget. Cu toate acestea, evoluțiile actuale ale comerțului global și transformarea digitală a societății fac absolut necesară pentru transformarea guvernelor și administrațiilor fiscale în organizații mai digitalizate, în scopul eficacității și credibilității.

PROPUNEREA ACCOUNTANCY EUROPE

Conform Codului de conduită privind reținerea la sursă a impozitului, am dori să facem unele sugestii suplimentare în vederea discutării acestora.

- formularele online ar trebui să fie disponibile pe platformele destinate contribuabililor în principalele limbi folosite în afaceri la nivel internațional în plus față de limbile locale (engleză, spaniolă, altele)
- ar trebui să existe o obligație legală ca administrațiile fiscale să decidă cu privire la cererea pentru scutire sau restituire în termen de 6 luni. Nerespectarea termenului limită ar duce la impunerea unei penalizări financiare semnificative pentru administrația fiscală

⁶ <https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/Draft-tax-assurance-paper-04-2018.pdf>

⁷ Încurajăm OCDE să facă același lucru la nivel global.

- o „declarație” care să fie inclusă în orice cerere de scutire sau restituire de către orice intermediar financiar certificat. Această declarație poate fi oferită de către intermediarii financiari certificați numai după ce au evaluat dacă faptele descrise de reclamant sunt corecte. În cazul în care „declarația” pare să fie oferită în mod nejustificat, intermediarul financiar își va pierde certificarea.
- Un grup operativ pentru transformarea digitală va monitoriza progresul și alinierea în domeniul digitalizării procedurilor de scutire și restituire pentru impozitul reținut la sursă în interiorul statelor membre UE. Se poate obține asistență la cerere.
- o simplă clasificare în funcție de tipul de investitor, de exemplu, persoană privată, investitori instituționali etc. Astfel de categorii nu sunt armonizate între statele membre, iar niște definiții comune ar ajuta la automatizarea proceselor privind impozitul reținut la sursă. De asemenea, acest lucru ar permite o analiza comparativă mai ușoară la nivel european.
- dezvoltarea unui standard de audit acceptat la nivel european pentru impozitul reținut la sursă a impozitului la nivel european.
- un studiu de fezabilitate referitor la controale automate și testare automată pentru controalele fiscale și de gestiune la nivelul contribuabililor mai mari.

CONCLUZIE

Din punct de vedere legal, procedural și tehnologic, este posibilă simplificarea procedurilor de scutire și restituire pentru impozitul reținut la sursă. Rămâne la latitudinea statelor membre să ia în considerare acești pași propuși pentru a depăși impasul actual și a elimina barierele existente inutile în special pentru investitori mici și individuali.

Un sistem ușor de respectat și care asigură, în același timp, comportamente conforme și funcții de audit îmbunătățite va avea un impact pozitiv asupra piețelor de capital din Uniunea Europeană. Deși Codul privind reținerea la sursă a impozitului este opțional, sperăm că multe state membre vor lua act de acesta și vor implementa cu prioritate recomandările acestuia.

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII: Accountancy Europe depune toate eforturile pentru a se asigura, dar nu poate garanta, că informațiile din această publicație sunt corecte și nu ne putem asuma nicio răspundere în raport cu acestea. Încurajăm diseminarea acestei publicații, dacă suntem menționați ca sursă a materialului și există un hyperlink care face trimitere la conținutul nostru original. Dacă doriți să reproduceți sau să traduceți această publicație, vă rugăm să trimiteți o cerere la info@accountancyeurope.eu.

Avenue d'Auderghem 22-28, 1040 Brussels

+32(0)2 893 33 60

www.accountancyeurope.eu

@AccountancyEU

Accountancy Europe

DESPRE ACCOUNTANCY EUROPE

Accountancy Europe reunește 51 de organisme profesionale din 36 de țări europene care reprezintă aproape **1 milion** de profesioniști contabili, auditori și consultanți. Toți aceștia fac ca cifrele să lucreze în beneficiul oamenilor. Accountancy Europe transpune experiența sa zilnică în contribuții la dezbaterile de politică publică din Europa și dincolo de granițele acesteia.

Accountancy Europe este inclusă în Registrul pentru Transparență al UE (nr. 4713568401-18).